

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Autoriteti i Aviacionit Civil i Kosovës
Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova
Civil Aviation Authority of Kosovo

UDHËZIM ADMINISTRATIV (AAC) NR. 02/2021 PËR ZBATIMIN E SPECIFIKIMEVE TË CERTIFIKIMIT, MJETEVE TË PRANUESHME TË PAJTUESHMËRISË DHE MATERIALEVE UDHËZUESE TË AESA

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (CAA) No. 02/2021 ON ENFORCEMENT OF THE EASA CERTIFICATION SPECIFICATIONS, ACCEPTABLE MEANS OF COMPLIANCE AND GUIDANCE MATERIALS

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (ACV) BR. 02/2021 O SPROVOĐENJU EASA-OVIH USLOVA ZA IZDAVANJE SERTIFIKATA, PRIHVATLJIVIH NAČINA USKLAĐENOSTI I MATERIJALA ZA VOĐENJE

<p>Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës,</p> <p>Në përputhje me nenet 3.5, 15.1 pika (c), (e) dhe (j), 21.2 dhe 21.3 të Ligjit Nr. 03 / L-051 për Aviacionin Civil (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës”, Viti III, Nr. 28, datë 4 qershor 2008), nenet 76.3 dhe 115 të Rregullores (AAC) nr. 05/2020 për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil dhe themelimin e agjencisë së bashkimit evropian për sigurinë e aviacionit dhe ndryshimin e rregullores (AAC) nr. 10/2015 dhe shfuqizimin e rregullores (AAC) nr. 11/2009, rregullores (AAC) nr. 03/2009 dhe rregullores (AAC) nr. 6/2009,</p> <p>Me anë të kësaj lëshon sa vijon:</p> <p style="text-align: center;">UDHËZIM ADMINISTRATIV (AAC) NR. 02/2021 PËR ZBATIMIN E SPECIFIKIMEVE TË CERTIFIKIMIT, MJETEVE TË PRANUESHME TË PAJTUESHMËRISË DHE MATERIALEVE UDHËZUESE TË AESA</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi dhe Fushëveprimi</p> <p>1. Qëllimi i këtij Udhëzimi Administrativ është të vendosë parimet për të zbatuar specifikimet e certifikimit, mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë dhe materialet e udhëzimeve të lëshuara nga EASA, në</p>	<p>Director General of Civil Aviation Authority of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Articles 3.5, 15.1 item (c), (e), and (j), 21.2 and 21.3 of the Law No. 03/L-051 on Civil Aviation (“Official Gazette of the Republic of Kosovo”, Year III, No. 28, of 4 June 2008), Articles 76.3 and 115 of Regulation (CAA) 05/2020 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Union Aviation Safety Agency and repealing Regulation (CAA) no 11/2009, regulation (CAA) NO 03/2009 and regulation (CAA) NO 6/2009,</p> <p>Hereby issues the following:</p> <p style="text-align: center;">ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (CAA) No. 02/2021 ON ENFORCEMENT OF THE EASA CERTIFICATION SPECIFICATIONS, ACCEPTABLE MEANS OF COMPLIANCE AND GUIDANCE MATERIALS</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose and Scope</p> <p>1. The purpose of this Administrative Instruction is to set the principles to enforce the application of certification specifications, acceptable means of compliance and guidance’ materials issued</p>	<p>Generalni direktor Uprave za civilno vazduhoplovstvo Republike Kosovo,</p> <p>Na osnovu članova 3.5, 15.1 tačka (c), (e) i (j), 21.2 i 21.3 Zakona br. 03 / L-051 o civilnom vazduhoplovstvu („Službeni list Republike Kosovo“, godina III, Br. 28, od 4. juna 2008. godine), članovi 76.3 i 115 Uredbe (ACV) 05/2020 o zajedničkim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i uspostavljanju Agencije za vazduhoplovnu bezbednost Evropske unije i ukidanju Uredbe (ACV) br. 11/2009, uredba (ACV) br. 03/2009 i uredba (ACV) br. 6/2009,</p> <p>Ovim izdajem sledeće:</p> <p style="text-align: center;">ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (ACV) BR. 02/2021 O SPROVOĐENJU EASA-OVIH USLOVA ZA IZDAVANJE SERTIFIKATA, PRIHVATLJIVIH NAČINA USKLAĐENOSTI I MATERIJALA ZA VOĐENJE</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Svrha i obim</p> <p>1. Svrha ovog Administrativnog uputstva je da postavi principe za sprovođenje primene Uslova za izdavanje sertifikata prihvatljivih načina usklađenosti i materijala za vođenje’koje je izdala EASA, u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo.</p>
--	---	--

<p>rendin e brendshëm ligjor të Republikës së Kosovës.</p> <p>2. Ky Udhëzim Administrativ zbatohet nga AAC kur zbaton specifikimet e certifikimit, mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë dhe materialet udhëzues siç publikohen nga EASA.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Përkufizimet</p> <p>Termet e përdorura në këtë Udhëzim, përveç nëse përcaktohet ndryshe, do të kenë kuptimin e përcaktuar në Rregulloren (AAC) 05/2020. Për qëllimet e këtij udhëzimi administrativ, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë (AMC) - nënkuptojnë standarde jo-detyruese të miratuara nga Agjencia për të ilustruar mjetet për të vendosur pajtueshmërinë me Rregulloren Themelore dhe rregullat tjera zbatuese të saj; 2) Specifikimet e Certifikimit (CS) - nënkuptojnë standardet teknike të miratuara nga Agjencia që tregojnë mjetet për të treguar pajtueshmërinë me Rregulloren Themelore dhe Rregullat e Zbatimit të saj dhe që mund të përdoren nga një organizatë për qëllimet e certifikimit. 	<p>by EASA, into the internal legal order of Republic of Kosovo.</p> <p>2. This Administrative Instruction is applied by CAA when enforcing certification specifications, acceptable means of compliance and guidance material as published by EASA.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Definitions</p> <p>Terms used in this Instruction, unless otherwise specified, shall have the meaning set forth in Regulation (CAA) 05/2020. For the purposes of this Administrative Instruction, the following definitions apply:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Acceptable Means of Compliance (AMC)- means nonbinding standards adopted by the Agency to illustrate means to establish compliance with the Basic Regulation and its Implementing Rules; 2) Certification Specifications (CS) - mean technical standards adopted by the Agency indicating means to show compliance with Basic Regulation and its Implementing Rules and which can be used by an organisation for the purpose of certification. 	<p>2. ACV primenjuje ovo administrativno uputstvo prilikom sprovođenja Uslova za izdavanje sertifikata prihvatljivih načina za usklađivanje I materijala za vođenje koje je objavila EASA.</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Definicije</p> <p>Izrazi koji se koriste u ovom uputstvu, osim ako nije drugačije naznačeno, imaju značenje navedeno u Uredbi (ACV) 05/2020. Za potrebe ovog Administrativnog uputstva primenjuju se sledeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prihvatljivi načini usklađenosti (AMC) -označavaju neobvezujuće standarde koje je Agencija usvojila kako bi ilustrovala načine za uspostavljanje usaglašenosti sa Osnovnom uredbom i njenim pravilima za sprovođenje; 2) Uslovi za izdavanje sertifikata (CS) - znače tehničke standarde koje je usvojila Agencija, ukazujući na sredstva koja pokazuju usklađenost sa Osnovnom uredbom i njenim pravilima za sprovođenje i koje organizacija može koristiti u svrhu sertifikacije.
---	--	--

<p>3) Vendim Ekzekutiv - nënkupton një akt administrativ të lëshuar nga Drejtori i përgjithshëm i AAC-së për të cilin nuk lejohet ankimi (përveç ngritjes së një konflikti administrative pranë një gjykate kompetente), i cili pas dorëzimit tek pala ose skadimit të afatit të parashikuar në vendimi bëhet përfundimtar.</p> <p>4) Materiali Udhëzues (GM) - nënkupton material jo-detyrues shpjegues dhe interpretues rreth mënyrës se si të arrihen kërkesat e përfshira në Rregulloren Themelore, rregulloret zbatuese, AMC-të dhe CS-të. Ky Udhëzues përmban informata, përfshirë shembuj, për të ndihmuar përdoruesin në interpretimin dhe zbatimin e Rregullores Themelore, rregullave zbatuese, AMC-ve dhe CS-ve.</p>	<p>3) Executive Decision – means an administrative act issued by the CAA general director for whom an appeal is not allowed (apart from raising an administrative dispute in front of a competent court), which after submission to the party or the expiration of the term provided in the decision becomes final.</p> <p>4) Guidance Material (GM) - is non-binding explanatory and interpretation material on how to achieve the requirements contained in the Basic Regulation, the IRs, the AMCs and the CSs. It contains information, including examples, to assist the user in the interpretation and application of the Basic Regulation, its IRs, AMCs and the CSs.</p>	<p>3) Izvršna odluka - označava upravni akt koji donosi generalni direktor ACV-a za koji žalba nije dozvoljena (osim pokretanja upravnog spora pred nadležnim sudom), koji nakon podnošenja stranci ili isteka roka predviđenog u odluka postaje pravosnažna.</p> <p>4) materijal za vođenje (GM) - je neobavezujući materijal za objašnjenje i tumačenje o tome kako postići zahteve sadržane u Osnovnoj uredbi, IR, AMC i CS. Sadrži informacije, uključujući primere, koji pomažu korisniku u tumačenju i primeni Osnovne uredbe, njenih IR, AMC i CS.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 3 Zbatimi i CS, AMC dhe GM të AESA-së</p> <p>1. Në përputhje me Rregulloren (AAC) 05/2020, AESA publikon specifikimet e certifikimit, mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë dhe materiale udhëzuese me qëllim të zbatimit të Rregullores Themelore dhe të akteve tjera të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj.</p>	<p style="text-align: center;">Article 3 Enforcement of EASA CS, AMC and GM</p> <p>1. In accordance with Regulation (CAA) 05/2020, EASA publishes certification specifications, acceptable means of compliance and guidance material for the purpose of application the Basic Regulation and of the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof.</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Sprovođenje EASA CS, AMC i GM</p> <p>1. U skladu sa Uredbom (ACV) 05/2020, EASA objavljuje uslove za izdavanje sertifikata, prihvatljive načine usklađenosti i materijal za vođenje radi primene Osnovne Uredbe i delegiranih i provedbenih akata donetih na osnovu njih.</p>

<p>2. Për të zbatuar specifikimet e certifikimit mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë dhe materialet udhëzuese të AESA-së, Drejtori i Përgjithshëm i AAC-së nxjerr Vendim Ekzekutiv i cili fuqizon zbatimin e tyre në rendin juridik të Republikës së Kosovës.</p> <p>3. Vendimi Ekzekutiv i lëshuar nga Drejtori i përgjithshëm do të ketë si Aneks specifikimet e certifikimit, mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë ose materialin udhëzues AESA që po zbatohet në rendin tonë përmes atij vendimit përkatës.</p> <p>4. Departamentet përkatëse të AAC-së do të fillojnë procesin për të zbatuar CS, AMC ose GM të AESA-së brenda fushës respektive të përgjegjësive të tyre.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Ndryshimi ose Shfuqizimi i CS, AMC dhe GM</p> <p>CS, AMC dhe GM mund të ndryshohen ose shfuqizohen me një Vendim ekzekutiv tjetër të Drejtorit të Përgjithshëm.</p>	<p>2. In order to implement the EASA certification specifications, acceptable means of compliance and guidance materials, the General Director of CAA issues an Executive Decision which enforces their application into legal order of Republic of Kosovo.</p> <p>3. The Executive Decision issued by the General Director shall have as an Annex the EASA certification specifications, acceptable means of compliance or the guidance material that is being enforced.</p> <p>4. The relevant CAA departments will initiate the process to enforce CS, AMC or GM within their respected area of responsibilities.</p> <p style="text-align: center;">Article 4 Amending or Repealing of CS, AMC and GM</p> <p>CS, AMC and GM can be amended or repealed through an explicit executive decision of the General Director.</p>	<p>2. U cilju primene EASA uslova za izdavanje sertifikata, prihvatljivih načina usaglašenost i materijala za vođenje, Generalni direktor ACV-a donosi izvršnu odluku kojom sprovodi njihovu primenu u pravni poredak Republike Kosovo.</p> <p>3. Izvršna odluka koju je izdao generalni direktor imaće kao dodatak uslove za izdavanje sertifikata, prihvatljive načine usaglašenosti i materijala za vođenje koje se sprovode.</p> <p>4. Relevantna odeljenja ACV pokrenuće postupak za sprovođenje CS, AMC ili GM u okviru svog poštovanog područja odgovornosti.</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Izmena ili ukidanje, CS, AMC i GM</p> <p>CS, AMC i GM mogu se izmeniti ili opozvati eksplícitnom izvršnom odlukom generalnog direktora.</p>
--	--	--

<p style="text-align: center;">Neni 5 Publikimi i Vendimeve që zbatojnë CS, AMC dhe GM</p> <p>Vendimet Ekzekutive të Drejtorit të përgjithshëm që zbatojnë CS, AMC dhe GM publikohen në faqen e internetit të Gazetës Zyrtare të Republikës së Kosovës dhe faqen e Autoritetit të Aviacionit Civil të Kosovës.</p>	<p style="text-align: center;">Article 5 Publication of the Decisions that enforce CS, AMC and GM</p> <p>The Executive Decisions of the General Director that enforce CS, AMC and GM are published in the Official Gazette of the Republic of Kosovo webpage and the webpage of the Civil Aviation Authority of Kosovo.</p>	<p style="text-align: center;">Član 5 Objavljanje odluka kojima se sprovode CS, AMC i GM</p> <p>Izvršne odluke generalnog direktora koje sprovode CS, AMC i GM objavljene su u službenom listu Republike Kosovo na veb stranici i na veb stranici Uprave za civilno vazduhoplovstvo Kosova.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 6 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky Udhëzim Administrativ do të hyjë në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit të tij.</p> <p>Prishtinë, 11 gusht 2021</p>	<p style="text-align: center;">Article 6 Entry into force</p> <p>This Administrative Instruction shall enter into force seven (7) days following its signing.</p> <p>Prishtina, 11th August 2021</p>	<p style="text-align: center;">Član 6 Stupanje u snagu</p> <p>Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja.</p> <p>Priština, 11 avgust 2021</p>
<hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">Bujar Ejupi Drejtori i Përgjithshëm</p>	<hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">Bujar Ejupi Director General</p>	<hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">Bujar Ejupi Generalni direktor</p>